

Υποβολή φορολογικών δηλώσεων με κέρδη από κρυπτονομίσματα

*Του Γιώργου Δαλιάνη με τη συνεργασία του Γιάννη Αρτσίτα και της Νίκης Χατζοπούλου**

Τα κρυπτονομίσματα έχουν μονοπωλήσει το ενδιαφέρον της παγκόσμιας οικονομικής κοινότητας το τελευταίο διάστημα. Πολλοί είναι αυτοί που προέβησαν σε αγοραπωλησία και αρκετοί αυτοί που έβγαλαν κέρδη μέσα από αυτή τη διαδικασία. Τώρα, λοιπόν, ενόψει των φορολογικών δηλώσεων έχει έρθει η ώρα που τίθενται τα ερωτήματα: Πώς δηλώνω τα κέρδη; Πώς θα φορολογηθούν; Ποια είναι η αξία με βάση την οποία υπολογίζεται το κέρδος από κρυπτονομίσματα;

Διαπιστώνουμε ότι πολύ συχνά το ρυθμιστικό πλαίσιο στήνεται για να οριοθετήσει θεσμικά μία πραγματικότητα που έχει ήδη διαμορφωθεί. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και με τα κρυπτονομίσματα, ειδικά τώρα που είναι για πολλούς η περίοδος «θερισμού». Στο άρθρο αυτό δεν φιλοδοξούμε ούτε να προβλέψουμε το μέλλον ούτε να πάρουμε θέση για ζητήματα που δεν έχουν ακόμη καν τεθεί από τις φορολογικές αρχές, θέλουμε, όμως, να αναδείξουμε τα ερωτήματα που γεννώνται. Επισημαίνουμε ότι αναφερόμαστε σε αυτούς που αγοράζουν και πωλούν κρυπτονομίσματα και όχι σε αυτούς που τα παράγουν (“miners”).

Εκκινώντας από την παραδοχή ότι τα κρυπτονομίσματα

αντιμετωπίζονται ως επενδυτικό προϊόν, ανατρέχουμε στον τρόπο με τον οποίο φορολογούνται τα κέρδη από κεφάλαιο (άρθρο 42 ν. 4172/2013 – ΚΦΕ), προκειμένου να βρούμε τον τρόπο με τον οποίο θα φορολογηθούν αλλά και τα δικαιολογητικά που θα απαιτηθούν. Κατά την κυρίαρχη άποψη, τα κέρδη από κρυπτονομίσματα δηλώνονται στο έντυπο Ε1 στον κωδικό 865-866 (υπεραξία από επενδυτικά προϊόντα αλλοδαπής), κατά την υποβολή δηλαδή της ετήσιας φορολογικής δήλωσης.

Αρχικά, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι ως υπεραξία νοείται η διαφορά μεταξύ τιμής κτήσης που καταβλήθηκε και τιμής πώλησης που εισπράχθηκε αφαιρουμένων και των εξόδων συναλλαγής. Σε ένα απλουστευτικό παράδειγμα, λοιπόν, όπου κάποιος αγόρασε 1.000 κρυπτονομίσματα προς 0,80 € το ένα (= 800 €) στις 13.1.2020, καταβάλλοντας και 5 € ως προμήθεια (έξοδα συναλλαγής) και πώλησε 1.000 κρυπτονομίσματα προς 1,80 € το ένα (= 1.800 €) στις 30.3.2020 είχε υπεραξία $1.800 - 800 - 5 = 995$ €, το οποίο κέρδος φορολογείται με συντελεστή 15%, άρα ο φόρος είναι 149,25 €. Στην δήλωσή του (Ε1) θα δηλώσει το ποσό στον κωδικό 865-866 και, εφόσον το ζητήσει η φορολογική αρχή, θα πρέπει να προσκομίσει την εκτύπωση της καρτέλας των κινήσεων που εκδίδει η πλατφόρμα, όπου εμφανίζεται η κίνηση της αγοράς και της πώλησης. Σημειώνουμε ότι ο υπολογισμός του κέρδους γίνεται όπως και για την αγοραπωλησία μετοχών εισηγμένων.

Εφόσον το ποσό αυτό δηλωθεί και φορολογηθεί, τότε εν συνεχεία θεωρούμε ότι είναι ένα νόμιμο έσοδο από κεφάλαιο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον φορολογούμενο και για κάλυψη τεκμηρίων απόκτησης για την αγορά, π.χ. ενός αυτοκινήτου.

Τα πράγματα, όμως, στην πραγματικότητα δεν είναι τόσο απλά. Ο λόγος είναι ότι οι συναλλαγές που λαμβάνουν χώρα είναι πάρα πολλές. Κάποιος ο οποίος έχει επενδύσει ένα ποσό σε κρυπτονομίσματα μπορεί να αγοράζει και να πουλάει εκατοντάδες φορές μέσα σε μία ημέρα, πολλές δε από αυτές τις αγοραπωλησίες γίνονται με αυτοματοποιημένο τρόπο, όπου όταν ένα κρυπτονόμισμα φτάσει σε μία συγκεκριμένη τιμή το λογισμικό προβαίνει αυτόματα σε πώληση/αγορά του. Σε αυτές τις

περιπτώσεις, λοιπόν, που είναι και η συντριπτική πλειοψηφία, γεννώνται εύλογα ερωτήματα για το πώς θα γίνει η δήλωση των κερδών στην Εφορία, για το πώς θα αποτυπωθούν και θα ελεγχθούν τα εκατομμύρια συναλλαγών που μεσολάβησαν μέχρι να βγει το Χ κέρδος που επιθυμεί ο φορολογούμενος να δηλώσει. Και βέβαια δεν μιλάμε καν για αποτίμηση της αξίας του «χαρτοφυλακίου» στο τέλος του χρόνου.

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι εφόσον αυτή η «αγορά των κρυπτονομισμάτων» είναι ένα πεδίο που αναπτύσσεται με ταχύτατους ρυθμούς, θα πρέπει σύντομα να θεσπιστούν και οι κανόνες που θα μπορούν να συνδέσουν την αγορά αυτή με τη φορολογική διοίκηση. Ειδάλλως, θα καταλήξουμε σε φαινόμενα όπου κάποιος θα έχει αποκομίσει σημαντικά κέρδη από κρυπτονομίσματα, αλλά δεν θα μπορεί να χρησιμοποιήσει τα χρήματα αυτά για να αγοράσει π.χ. ένα ακίνητο. Επίσης, η πολυπλοκότητα που διέπει αυτή την διαδικασία, μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να υποβοηθήσει ακόμα και την νομιμοποίηση παράνομων/μη νομίμως φορολογηθέντων εσόδων.

Είναι δεδομένο ότι οι κανόνες θα τεθούν επί της αρχής σε ένα ενιαίο ευρωπαϊκό πλαίσιο και οι διαδικαστικές λεπτομέρειες θα καθοριστούν από κάθε κράτος-μέλος, με βάση τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες του. Απομένει, λοιπόν, να δούμε πώς οι φορολογικές αρχές θα αντιμετωπίσουν αυτές τις δηλώσεις κερδών από κρυπτονομίσματα που έχουν ήδη αρχίσει να υποβάλλονται στις κατά τόπους αρμόδιες Εφορίες με την υποβολή της φορολογικής δήλωσης.

Ένας βασικός προβληματισμός που γεννάται είναι το κατά πόσον οι φορολογικές αρχές θα κάνουν αποδεκτές τις χορηγούμενες από τις πλατφόρμες βεβαιώσεις. Και ναι μεν, υπάρχουν πλατφόρμες που είναι αναγνωρισμένες και έχουν ένα κύρος, όπως π.χ. η Binance, όμως υπάρχουν και πάρα πολλές πλατφόρμες λιγότερο γνωστές και ίσως αμφιβόλου κύρους. Ποιες βεβαιώσεις θα κάνει δεκτές η Εφορία και ποιες όχι; Για τις πλατφόρμες που λειτουργούν στην Ελλάδα, θα μπορούσε να γίνει μία διαδικασία πιστοποίησης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Κλείνοντας, θέλουμε να επιστήσουμε την προσοχή σε όσους επενδύουν σε κρυπτονομίσματα είτε μικρά είτε μεγάλα ποσά, καθώς είναι μαθηματικά βέβαιο ότι αυτή η δραστηριότητα θα αποτελέσει στο εγγύς μέλλον αντικείμενο φορολογικού ελέγχου (σε επίπεδο φυσικού προσώπου) από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, όπως είναι το ΚΕΦΟΜΕΠ και οι κατά τόπον αρμόδιες ΔΟΥ. Αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι αποτρέπουμε τους φορολογούμενους από το να δηλώσουν τα κέρδη αυτά. Το ζήτημα είναι ότι με τον τρόπο που λειτουργούν σήμερα οι συναλλαγές με κρυπτονομίσματα, είναι σχεδόν αδύνατος ο έλεγχος της διαδρομής του χρήματος από τις φορολογικές αρχές. Και εάν δεν θεσπιστούν ορισμένοι έστω υποτυπώδεις κανόνες αφενός οι παρανομούντες θα διαθέτουν ένα ακόμη εργαλείο για το ξέπλυμα χρήματος και αφετέρου οι συνεπείς φορολογούμενοι δεν θα μπορούν να τεκμηριώσουν αλλά και να χρησιμοποιήσουν έναντι της φορολογικής αρχής τα κέρδη τους.

Δείτε το άρθρο και στο [Capital.gr](https://www.capital.gr)

** Ο κ. Γιώργος Δαλιάνης είναι Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος της Artion A.E. & ιδρυτής του Ομίλου Artion, Οικονομολόγος – Φοροτεχνικός.*

Ο κ. Γιάννης Αρτσίτας είναι Senior Accountant – Φορολογία Φυσικών Προσώπων της Artion A.E.

Η κα Νίκη Χατζοπούλου είναι Δικηγόρος LL.M. & Διαμεσολαβήτρια, συνεργάτης της Artion A.E.

Το ανωτέρω κείμενο έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τις εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στην ARTION A.E (Πουρνάρα 9, Μαρούσι /210 6009062 / www.artion.gr)